

Ieroschimona NIL DOROBANȚU

ETICA

**Editura
Floarea de april
2017**

**Cărți apărute în colecția
Ieroschimonașului Nil Dorobanțu și a
Editurii Floarea de April**

Cuprins

Motto	3
Cuvânt înainte.....	5
Etica	15
Note bibliografice.....	139

„Nebun pentru Hristos” și flacăra vie a monahismului secolului XX / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Hristos în școală / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu
Mistica / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Cuvinte cerești 1 / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu
Petru de la Maglavit. Teofanie / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Veronica de la Vladimirești. Teofanie / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Teofaniile din Pateric / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Faust - ateul mântuit / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Cuvinte cerești 2 / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu
Credința în zeghe - Evocări / Dumitru Zamisnicu
Dumnezeu în natură / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Omul - ființă necunoscută / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Tâlcuiri la Tatăl nostru și Psalmul 50 / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Tâlcuiri la Canoane 1 / Ieroschimonaș Nil Dorobanțu

Etica

Etica provine din filosofia greacă (ethos, ἦθος = lăcaș, locuință, locuire și ethicos = morav, obicei, caracter), în timp ce termenul morală provine din limba latină (*mos* - *mores* - *moralis* = obicei, datină, obișnuință). Etica este știința binelui, a virtuților, a moravurilor, a obiceiurilor bune. Dumnezeu este Binele etern și ne binecuvintează spre bine și spre cer. Trebuia ca Adam și Eva să guste cât de bun este Hristos și nu cunoașterea răului chiar din sfatul și din gura șarpelui. Azi șarpele înșelător a crescut și, devenind balaur roșu cu șapte capete, vrea să vă înșele chiar cu etica, învățând știința și cunoștința răului, prigonind Binele, zicând că face și etică și morala sclavilor, iobagilor și a procleților.

De la început trebuie să specificăm faptul că nu există etică fără Dumnezeu, după cum nici economie, sociologie, estetică și religie, fără Dumnezeu. Nu vă mirați însă dacă veți găsi religii fără Hristos, ca cele păgâne, după cum și scara întregă axiologică la fel. Însă toate acestea sunt falsuri, înșelăciuni și erori regretabile, care au năpădit azi, ca și ciupercile după ploaie, să învețe lumea să asculte minciuna și să trăiască în minciună. Iată în ce situație ne aflăm. Toată axiologia e răsturnată, toți păstorii sunt răstigniți, iar lupii îmbrăcați în piei de oi au ajuns să fure, să junghe și să piardă, chiar pe clerul și monahismul cel bun, nu numai pe oi.

Când vă lăudați voi cu morala, profanatorilor apostazi și iconoclaști, după cum și cu psihologia reflexelor condiționate fără suflet; cu logica nebuniei, a absurdului, a erorii și a ilogicului irațional; cu justiția nedreaptă; cu estetica niconomahă; cu știința care nu vrea să știe de Dumnezeu; cu adevărul care răstignește pe Hristos și dă război contra sfinților, iar pe tâlharul Baraba și pe minciună îi eliberează etc, trebuie să tratăm critic realist actual toată știința valorilor din scara axiologică, spre a ne edifica sincer întru bine, dreptate, bun, adevăr, estetic, sacru și etic. Iată de ce abordăm etica aplicată la actualitate, la realitate și la viață. Etica e un epitet, un atribut și o însușire a lui Hristos, Care e Binele veșnic.

Cum poate exista ceva bun fără Cel preabun, Hristos, fără toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit, care e de sus de la Părintele luminilor? Cum aveți voi pretenția că faceți binele, când urăți, huliți și răstigniți pe Hristos, Cel preabun? Cum poate fi sfânt și adevărat, frumos și bun, acela care se împotrivesc lui Hristos, Care e adevăr, frumusețe, bunătate și sfințenie? Dacă fiii celor ce au ucis pe prooroci erau răi, dar voi, care sunteți chiar ucigași ca și părinții voștri, cu petele de sânge încă umede și neșterse? Ce moravuri ați putea avea voi, dacă vă supuneți moralei fiarei? Ce rol aveți în educare, în îndrumare și luminare, lămurire etc, dacă nu aveți nici o înțelegere pentru Dumnezeu? Etica generală, legea etică, morala specială și desăvârșirea etică sunt cuprinse în studiul eticii creștine cu datorile către Dumnezeu, către aproapele și către noi înșine. Canoanele intră cu

Legea Vechiului Testament în etică, dar sunt depășite de har și de dogmele ortodoxe creștine, de conștiința etică și de libertatea morală, de virtuțile teologice și etice: credința, nădejdea și iubirea, înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea, bărbăția și curajul.

Hristos ne învață să ne ferim de păcat și chiar de ispite, nu numai pe noi înșine, ci și pe prunci, că va fi o răsplată și o pedeapsă după moarte, precum am săvârșit și faptele și ce scop am avut. Poate n-ați fi crezut în iad, dacă n-ați fi fost întemnițați ca să zăceți în celula neagră, în întuneric, să nu puteți vorbi cu nimeni, să nu mai puteți lucra nici un bine, nici măcar să vă închinați la icoane, să vă mărturisiți păcatele, să citiți și să vă împărtășiți creștinește. Dacă ne impun profanatorii datorii, apoi gândiți-vă cât de datori suntem Dumnezeului celui viu și cât de mult ar trebui să-I slujim, să-I celebrăm cultul divin și să-L proslăvim. Dar voi îi luați numele în deșert și lucrați vicii fără certarea conștiinței și încă vă mai trufiți cu falsa conștiință de clasă. Dar aceea nu e etică, ci din contra e imorală.

Dacă toate sistemele etice, de la morala niconomahă, nu au fost periculoase, a voastră, a ateilor, e cea mai primejdioasă, de vreme ce o impuneți cu tiranie samavolnică, dictatorială, demonică. Voi nici sfințele sârbători nu le respectați, ci în derădere țineți noaptea walpurgică de 1 Mai sau alte vremuri idololatre eronate și nici pe creștini nu îi lăsați să-și împlinească datorile. Dar atunci ce morală mai aveți? Ați distrus familia și ierarhia, nația și omenia, ați spulberat orice datorii ale inferiorilor față de superiori, încât toate valorile sunt

răsturnate siluitor sălbatic. Ați ucis și ați nimicuit viața, ba încă și speranța în viața veșnică. Ați lipsit omenirea de orice reazem, de nădejde, credință, iubire, înțelepciune, dreptate, cumpătare și bărbăție, că îi îndemnați pe toți să fie curajoși la crimă și la vicii. Ați distrus legitimitatea dreptului de proprietate și ați născocit după muncă, după capacitatea și după nevoi etc, dar toate sunt scormituri neplinite.

Minciuna e în vigoare, iar Adevărul e mereu prigonit, întemnițat și răstignit. Nu aveți nici o milă și nu pomeniți de îndurare, că întemnițați și pe săraci, cerșetori, bolnavi etc. Iar egalitatea și dreptatea e numai pentru dulăi, nu și pentru căței. Ați uzurpat datorile către suflet și către Hristos și v-ați dedat cu totul la distracții, ca să distrageți omenirea de la preocupările cerești. Iar de mai vrea cineva cer, să privegheze, nu poate, că trebuie să audă lătratul celor cei trei câini în cosmos, să urmărească falsa planetă sau sateliții voștri pârliți, cu care induceți în eroare pe omul vierme ateu. Iată falsele minuni ale civilizației ateiste demascate, cu care e scris de mii de ani că o să înșelați chiar pe cei aleși.

Datoriile voastre sociale? Să exterminați societatea ca să faceți dreptate satanei. Așa că, martirizând pe creștini, dezvoltați omul uriaș robot și fiara la normă și la ură. Patria? E a celor ce muncesc pe sfinți și a tiranilor exploataatori. Biserica? Ați făcut-o nu numai grajd, siloz, spital, ci, precum e scris, peșteră de tâlhari, de pe amvonul căreia se predică ateismul, iconoclasmul, apostazia, sperjurul, profanarea și colhozul ateu. Ruga? Să munciți și să huliti. Fericirile evanghelice?

Să fii bogat, să râzi, să n-ai milă, să faci nedreptate însetând și flămânzind pe sfinți până la inanție, să faci revoluție zicând că e pace, să prigonești sub masca luptei contra discriminării, să hulești, să minți etc. Iată cum ați căutat să răsturnați cele nouă fericiri ale lui Hristos, dar vă va răsturna și Hristos pe voi, hulitorilor! Sfaturi evanghelice? La sfatul popular: desfrânarea, îmbelșugarea comună, anarhia, haosul, ascultarea de antihriști și de apostazi, exploatarea fecioarelor minore și apoi majore, alungarea monahilor și monahiilor în câmpul muncii etc, spre molipsirea calamităților demonice. Iată la ce reduceți etica proclată. Și atunci, cum vă lăudați cu morala socială și comună? Așadar, pe scurt, putem afirma că nici etică, nici logică, nici psihologie, nici filosofie și nici vreo știință oarecare nu aveți în mod real, ci doar o falsă politizare a tuturor disciplinelor, precum am și documentat pe rând, mai întâi în critica psihologiei, unde nu pronunțați măcar o dată cuvântul suflet.

Toată știința voastră e mincinoasă și nu are valoare, așa că minciuna nu poate da adevărul și nici ignoranța nu naște știința, de vreme ce voi ignorați chiar Logosul, Dumnezeu cel viu și atotputernic. De aici neputința moralistilor, de oriunde și de oricând, de a săvârși și alcătui un sistem de morală (Gustave Le Bon¹, La vie des vérités, Paris, Flammarion², 1914, II, 1). Mai mult ca oricând, în ceasul de față e nesiguranță și dezordine morală, ceea ce se reflectă în toată presa, în scrieri, în artă, în cultură și în civilizație. Boutroux³ și cei mai inediți eticieni mor în contradicții lamentabile, fără a fi

de vreun folos moral omenirii (Révue philosophique, Janvier 1913, după congresul filos-etic Haga 1912). Constatăm că știința nu poate face lumină în logică, psihologie, estetică și mai ales în etică. Fără Hristos nu se poate aduna nimic decât spre risipire, precum voi, atei, vă dezagregați împreună cu atomii. E un duh de necredință și de îndoială, de agnosticism și de minciună, de desfrâu și de insurecție, care a cuprins și pe cei credincioși și pe cei curați. Falsa credință raționalistă și ateismul a slăbit toată încrederea și însușețirea a făcut loc îndoielii și șovăirii. Suferiți toți de anarhia morală și nu deznădăjduiți în vicii. Dar această nădejde păgână, stând mereu în păcate, este păcat neiertat împotriva Duhului Sfânt. Teribila încâlceală a soboarelor și congreselor la nivel înalt e vădită, pentru că ați desființat adevăratele sinoade ecumenice, iar dacă sunteți totuși de acord în unanimitate, vă potriviți în minciună și în vicii.

Echilibrul sufletelor chinuite de dezordinea morală a vieții moderne nu se poate realiza decât prin Sfânta Cruce, Cumpăna Dreptății. Cei mai eminenti filosofi au renunțat de a mai descoperi vreun sistem moral, iar voi, atei, v-ați demoralizat și v-ați scaldat în păcat, formând din vicii și crime măștile virtuții. Dar aceasta nu mai e etică, ci știință mincinoasă. Nimeni nu mai poate să aducă altă lumină în afara luminii lui Hristos, Care luminează tuturor. Chiar voi, cei de o înaltă cultură prea intelectuală și de o înaltă corectitudine, nu puteți fi morali fără Hristos. După ce ați cercetat mult, v-ați simțit cuprinși de descurajare și ați strigat „imposibil!”, „ignorabimus!”. Ați făcut un monism⁴ de

ecticism⁵ echivoc și v-ați tot mocirlit în materialism ateu deplorabil, căzut din greu în mai rău. „La ce folosește să scoți în ochii publicului dezacordul care domnește între învățați, cu privire la însași principiile de a-ți călăuzi viața? Oamenii care ar trebui să lumineze calea sunt neputincioși. Ei au părăsit creștinismul, dar nu-ți trebuie decât un ceas ca să bagi de seamă că nu l-au înlocuit, ci că viața lor nu merge înainte decât tot cu deprinderile de a simți și a cugeta, ca altă dată, creștinește. Însă, nemaifiind vizitiu și conducător, caii duc trăsura acum, desigur caii apocaliptici: roșii, galbeni și negri. Socotiți deci, vă rog, sentimentele de morală pe care raționalismul le-a scos din morala dumnezeiască și le-a îngămădit unele peste altele. Una e morala solidarității, care și-a avut vremea ei de cinste, dar care acum cade în dizgrație și a fost declarată inacceptabilă. Alta e morala științifică, dar din nenorocire J. Henri Poincaré⁶ a afirmat că nu există nici o morală științifică. Încă și morala plăcerii, morala interesului, morala socialistă, morala masonică și mai sunt încă, sunt continuu o bâzâială de creiere” (Montaigne⁷, Poincaré, Payot⁸).

„Iată cum învățământul moralei încurcă tot atât pe cei mai eminenti profesori, ca și pe politicieni. Se găsește o nouă dovadă despre boala morală în materialism. Iată că morala se ivește în toate programele, deși ați izgonit religia. La școală mai întâi, la liceu pe urmă, ea e predată în toate clasele ca un lucru și obiect deosebit de religie. Ce va face însă profesorul față de această nouă povară? Ce va gândi el pentru el și ce le va cere elevilor? Este

reținut de neutralitatea religioasă. În numele cărui principiu urât și neconfesional va preda învățătorul datoria și obligația morală? Dacă profesorul de morală întrebă pe filosofi, se găsește în fața răspunsurilor celor mai discordante: spiritualismul⁹ eclectic, kantianismul¹⁰, nietzscheanismul¹¹, încercări de morală științifică, teorie despre știința moravurilor etc. Profesorul e tulburat și nesigur. Unele din aceste idei și doctrine se sprijină pe idei metafizice care îi păreau deșarte; altele par că lasă să se risipească principiile socotite de obicei cele mai esențiale ale moralei. Ce să faci? El mai încearcă să cugete prin el însuși și simte toată greutatea rolului său. Uneori se înșeală” (Alfred Croiset¹², decanul Facultății de Litere).

Nu se poate nimic fără Hristos. Și noi, studiind temeurile închipuite și cele reale ale moralei, vom cerceta dacă nesigurantele actuale ale profesorilor și ale legiuitorilor nu rezultă numai din iluzia frecventă azi de a crede morală întemeiată pe rațiune, în timp ce ea derivă din creștinism. Până la Hristos nu era decât etica talionului și nicomahică, iar cel mai vechi tratat de morală e cel din paradis, de a nu gusta din pomul cunoașterii răului. Pe Muntele fericirilor, Hristos arată gustarea din Pomul vieții și din roadele cruciale ale lui. Morala cea mai sublimă e să-ți iubești vrăjmașii, învățătura celor doisprezece apostoli e cel dintâi tratat de morală creștină. Noi avem documente științifice, reale, despre morală divină dată de Hristos Însuși. Dacă toată axiologia și toată scara valorilor e dată de Hristos, cu atât mai mult cea etică și toată morală e de origine

divină. Natura e decăzută și ucigașă, putrezitoare, nesimțitoare; societatea e vrăjmașă și păgână și chiar ateistă; omul a devenit fiară; flora, fauna, astrul etc sunt căzute din neasemănare ca și omul și scoase de pe orbită, bălângându-se pe calea cea largă spre iad. Ce-ați zice dacă și Terra și soarele ar cădea și ar arde, sau ar merge haotici ca sateliții, rachetele etc și ar părași eliptica și orbita lor strămtă, preferând haosul și anarhia în locul cosmosului și a ierarhiei? Dar și ele se vor arde, trecând cer și pământ, pe când Logosul e veșnic.

Învățătura celor doisprezece apostoli este etica creștină istorică, precum Faptele Apostolilor sunt prima istorie bisericească. Iată deci cum avem documente istorice, fizice și noetice, precum trebuie să urmăm pe Hristos în adevărata axiologie etică. Constatăm că sunt două căi, iar calea vieții este iubirea de Dumnezeu și de aproapele și chiar dragostea pentru vrăjmași și prigonitori. Dacă vom iubi și pe cei ce neucid, atunci nu vom avea decât un singur dușman, pe satan și pe păcatul. Că pe cei ce ne iubesc, pe inter-confesionali, îi iubim în mod normal, dar dacă îi iubim pe vrăjmași, oare nu desființăm orice vrăjmășie? Iată unirea, internaționalismul, filantropia, fericirea, egalitatea, fraternitatea și rezolvarea tuturor problemelor din cosmos prin iubire.

Să fugim prin virtute de poftele cărnii și ale trupului, că pofta naște păcatul, iar păcatul moartea. Desăvârșirea e prin suferirea prigoanei ca și fericirea, nu putem sluji la doi domni, să fim și cu pământul și cu cerul. Iată ținta definitivă spre cele divine, fără vreo șovăire